

DZONGKHA
(Second Language)

Maximum Marks : 80

Time Allowed : Three Hours

1. *Answers to this Paper must be written on the paper provided separately.*
2. *You will **not** be allowed to write during the first 15 minutes.*
3. *This time is to be spent in reading the question paper.*
4. *The time given at the head of this Paper is the time allowed for writing the answers.*
5. *This paper comprises two Sections; Section A and Section B.*
6. *Attempt **all** the questions from Section A.*
7. *Attempt **four** questions from Section B, answering at least **one** question each from the **two** books you have studied and **any two** other questions from the same books that you have compulsorily chosen.*
8. *The intended marks for questions or parts of questions are given in brackets [ ].*

Instruction for the Supervising Examiner

*Kindly read aloud the instructions given above to all the candidates present in the
Examination Hall.*

This Paper consists of 11 printed pages and 1 blank page.

SECTION—A (40 Marks)

Attempt all questions from this section.

Question 1

Write a short composition in **Dzongkha**, of approximately **250** words on any **one** of the following topics :—

[15]

འོག་གི་ རོན་ཚན་ཚུ་ལས་ གཅིག་གཤམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ འབྲི་ཚོམ་ ཚོག་འབྲུ་༢༥༠ ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་བྲིས།

- (i) འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་ བཀའ་འདྲི་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་བྲིས།
- (ii) རྒྱུ་རའི་ སློབ་གྲུའི་སྐོར་ལས་ བཤད་པ་རྒྱབ་སྟེ་བྲིས།
- (iii) རྒྱ་ལོར་ལས་ གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བརྟེན་འདི་ ལག་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་བྲིས།
- (iv) ཏུས་རབས་༢༡ པའི་ནང་ བན་དོན་འབྲུལ་རིག་ཚུ་ ལག་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་བྲིས།
- (v) འོག་གི་ པར་ལུ་བརྟེན་སྟེ་ བཤད་པ་རྒྱབ། པར་འདི་ གཅིག་སྐོར་ལས་ཡིན་ན་དང་ རོན་དག་ག་ ཅི་སྟོན་མ་མས་?

Question 2

Write a letter in Dzongkha, in approximately 120 words on any one of the topics given below :-

[7]

འོག་གི་ གཏང་ཡིག་གཉིས་ལས་ གཅིག་གདམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ ཚིག་འབྲུ་༡༥༠ འབད་མི་ཅིག་བྲིས།

- (i) ཚྱོད་རའི་ ཡམ་གཉིས་ལུ་ ཚྱོད་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ཡོད་ཟེར་ གཏང་ཡིག་ཅིག་བྲིས།
- (ii) ཚྱོད་ གློབ་གྲུའི་དབུ་འཛིན་ཨིན་མ་ བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ ཤེས་རིག་རྒྱུང་ཚེན་མཚོག་ གློབ་གྲུའི་ལོ་བཟུར་ ཚུད་རིགས་ཀྱི་ཉིན་ལུ་ སྐྱ་མཚོན་གཙོ་བོ་འབད་ རྩོན་གནང་ཟེར་ བཟོན་བདེའི་ལུ་ ཡིག་ཅིག་བྲིས།

Question 3

Read the passage given below and answer the following questions in Dzongkha :-

འོག་གི་ ཡིག་རྒྱུགས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ སྤི་བའི་ཡན་ཚུ་ ཚང་མ་འབད་བྲིས།

ད་རེས་ནངས་པར་ འཛམ་གླིང་ནང་ བན་དོན་འབྲུལ་རིགས་ཚུ་ ཉེ་མ་བ་ལྷག་པ་སྟེ་ ཡར་དྲགས་དང་ གོང་འབེལ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཚོད་ལུ་ མི་ ལོ་ན་ཚན་ཤོས་ལས་ བ་རྒྱུང་རྒྱུན་གྱི་བར་ན་ ག་ར་སེམས་དགའ་རྒྱུགས་པ་ བཟོ་མི་འདི་ འགྲུན་འཕྲིན་ (Mobile) ཨིན་མ་ལས་ འཛམ་གླིང་ནང་ མི་ག་ར་གིས་ འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ ལག་ལེན་འབབ་ཨིན། མི་རྩུ་གིས་ འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ལུ་ བཟོང་བསྐྱེད་དགོ་མི་འདི་ ཡང་ དང་པ་ཟེར་མང་ འབག་དགོ་བདེ་བའི་གྲུ་ གཉིས་པ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་འཇམ་ གསུམ་པ་ བན་དོན་གྲོད་ལེན་ཚུ་ རྒྱུ་ཚོད་རྒྱུང་གྲུ་ཅིག་ནང་ འབད་རྒྱུགས་པ་ལས་བརྟེན་ཉེ་ཨིན་པས།

འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ནང་ ལྷ་ག་ཅི་ཡང་འབད་བརྟུབ་པའི་གྲུ་ ལྷག་པར་དུ་ རང་གི་སེམས་དང་ ཉེ་ཚན་ཚུ་ མ་ཐག་རིང་ས་ལུ་ཨིན་རུང་ གདོང་ཁར་དངོས་སུ་ཡོད་དོ་བརྩམ་ གདོང་གློང་འབད་ གློ་སྦྲུབ་བརྟུབ་ལས་ མ་རྩུད་པར་ ལུན་རིང་མ་ཡར་སོང་རུང་ རྒྱུད་མེད་པ་སྟེ་ འགྲུལ་ཚམས་འདི་གིས་བཟོ་མ་ཨིན།

འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ནང་ལས་ རྫོགས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཅིག་གིས་མ་ཚད་པར་ ལ་འཐེན་གཏང་ནི། ཡི་གུ་སྐྱེལ་ནི།
 པར་བཏབ་ནི། རྒྱ་གཞུང་ནི། ཉི་ཅུ་གཏང་ལེན་འབད་ནི། ཡོངས་འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི། རྫོགས་བརྒྱན་བཟོ་
 བྱི་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བརྒྱན་ཏེ་ ཅ་ལ་ཉོ་ནི། ས་ཁྲ་བལྟ་ནི། གནམ་གཤིས་གནས་སྟངས་བལྟ་ནི། རང་
 གི་འཕྲོད་བརྟེན་བལྟ་ནི། རྒྱ་འཁོར་འཕོ་ནི། ཚུ་ གཞན་ལུ་རེ་མ་དགོ་པར་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་ལས་
 བརྟེན་ཏེ་ མི་དང་གཅིག་ཁར་ རོ་མ་འབད་ འབྲེལ་བའཐབ་དགོ་པ་མེད་པ་ཨིན། དེ་རྒྱུ་མ་ཅིག་གིས་མ་དོ་
 པར་ རང་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཤེས་པ་ཅིན་ འགྲུལ་འཕྲིན་རྒྱུ་ལུ་ཅིག་པ་འདི་ནང་ ག་ཅི་ཡང་ཚང་སྟེ་
 ཡོད་པ་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལྷབས་བདེ་ཉོག་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དང་ཚུ་ མི་ བརྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བའཐབ་དགོ་མི་འདི་ ད་རེས་ནངས་པར་ འཕྲུལ་ཆས་རྒྱུ་ལུ་
 འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ནང་ འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ལྷབས་བདེ་ཉོག་ཏེ་འབད་ རུས་ལུ་སྐར་ཆ་དག་མ་
 ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འཇམ་གྱིང་ནང་ གནས་ཚུལ་སྐབ་དགོ་རུང་ རྫོགས་དགོ་རུང་ འཇམ་ཉོག་ཏེ་སྟེ་
 འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་འབད་མཐ་ད་ ར་བཅས་ར་ག་ར་གིས་ སེམས་ཁར་བཞག་དགོ་པ་འདི་ འཕྲུལ་ཆས་འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་
 ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་ཤེས་དགོ་པ་འདི་ཡང་ ལག་ཆ་ར་ཚེ། མི་ག་ར་གིས་ འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ལུ་ སེམས་
 ཡོངས་ཏེ་ལུས་སོང་པ་ཅིན་ མི་སྡེ་འི་ནང་ལུ་ མཐུན་འབྲེལ་མེད་པ་ འགྲོ་མི་ཉེན་ལ་སྐྱོམ་ཡོད། མཐུན་འབྲེལ་
 འདི་ མི་སྡེ་ནང་རྒྱུ་མ་ཅིག་གིས་མ་ཚད་པར་ བྱང་མི་ཉེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ར་ མེད་པ་འགྲོ་མི་ཉེན་ལ་
 གནམ་མེད་ས་མེད་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འཇམ་གྱིང་ནང་ གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་
 དགོ་པ་རེས་བདེན་ཨིན་རུང་ རང་གི་ལུགས་སྟོལ་དང་ བཅི་མཐོང་ཚུ་ ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་དགོ་པ་
 འདི་ ལག་ཆེ་བའི་རུས་ལུ་ རྫོང་དེ་ཡོད། དེ་མ་ཚད་ འགྲུལ་འཕྲིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཤེས་པ་ཅིན་
 རང་གི་མི་ཚེ་དང་ རྫོགས་ལུ་ ཉེན་ལ་སྐྱོམ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་ཤེས་འབད་ མཚན་
 གནང་བེད་ ལུ་ནི་ཨིན། །།

7) འོག་གི་ ཇི་བ་ཚུ་གི་ལན་བློས།

- (i) འཛམ་གླིང་ནང་ འབྲུལ་རིགས་ཚུ་ལས་ ཏུས་རྒྱུན་ ཁག་ཆེ་ཤོས་འདི་ ག་ཅི་སྟོན་? [1]
- (ii) མི་ཚུ་གིས་ འབྲུལ་འཕྲིན་ལུ་ མཐོང་བསྐྱེད་དགོ་པའི་ གནད་དོན་གསུམ་བློས། [3]
- (iii) འབྲུལ་འཕྲིན་འདི་གིས་ ལུ་ག་ཅི་ར་འབད་བཏུབ་ཨིན་ན་ ཁེ་སན་ལྔ་ བློས། [3]
- (iv) འབྲུལ་འཕྲིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཤེས་པ་ཅིན་ ལྷབས་མ་བདཱེ་ག་ཅི་ར་ འབྲུང་ནི་ལས་ དགོ་? དགའ་ངལ་ལྔ་ རོས་འཕྲིན་འབད་དེ་བློས། [3]

Question 4

Fill in the blanks using an appropriate grammatical term given below :— [8]

འོག་གི་ ཐོག་ཁྲམ་ནང་ཡོད་པའི་ སྔད་དང་རྣམ་དབྱེ་ ཚིག་གྲོགས་ཚུ་ ག་ཅོག་བཟུ་སྟེ་ ས་སྟོང་སྟུབ།
[སྐབས་ 9/1876 = 2]

མེ་	ཕྱི་	བ་	འི་	དང་	ཚུ་	ལྟེ་	ཏེ་
གི་	ཕྱི་	ནང་	ཁར་	ལུ་	དེ་	ཅིན་	པའི་

- (i) དཔེ་ཆ་སྟབ་.....སྐབས་ ཚུ་འགོངས་.....སྟབ་དགོ།
- (ii) ཆ་རོགས་.....ག་ཅིག་ཁར་ འཆམ་ཏོག་ཏོ་.....སྟོང་དགོ།
- (iii) རང་..... ཐོང་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་.....ལུས་ཞབས་འབད་དགོ།
- (iv) སྟོབ་གྲ།.....སྟོང་པ་.....སྐབས་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་དགོ།
- (v) ག་ཞན་པམ་.....ལུ་ལུ་བཙོན་ལུགས་དང་ སྟོ་.....བསྐྱེད་དགོ།
- (vi) ཁྲམ་.....འགྱོ་.....བཟུ་བ་ཅིན་ མི་གནམ་མེད་ས་མེད་འདུག།
- (vii) མི་ངན་.....ཆ་རོགས་འབད་.....རང་ཡང་ བན་པ་འགྱོ་འོང།
- (viii) ལུལ་ཁབ་.....ལམ་སྟོལ་ལུ་ མཐོང་བསྐྱེད་.....ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

SECTION—B (40 Marks)

Questions from only two textbooks are to be answered.

Attempt four questions from this section.

You must answer at least one question from each of the two books, you have studied and any two other questions from the same books that you have chosen.

GYALSE LAGLEN

རྒྱལ་སྐུ་ལེག་ལེན།

Question 5

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ ཚོགས་བཅད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དེ་བ་རྒྱ་གི་ལན་གྱིས།

བྱང་རྒྱལ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་གཏང་དགོས་ན། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སློབ་ཅི་དགོས།

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་རྣམ་སྐྱོན་མི་རེ་བའི། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྐུ་ལེག་ལེན་ཡིན།

- (i) བྱང་རྒྱལ་ ཟེར་མི་འདི་ ག་ཅི་ལྷུ་གོ་ནི་སློབ་? [2]
- (ii) ལན་དང་རྣམ་སྐྱོན་གཉིས་ཀྱི་ དོན་དག་གིས། [2]
- (iii) སྤྱིན་པའི་དབྱེ་བ་ལྔ་ ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ག་གཤམ་མི་ལྔ་ གྱིས། [2]
- (iv) "ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་" ཟེར་བའི་སྐབས་ དངོས་པོ་ ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ར་སློབ་? དངོས་པོ་ལྔ་ གྱིས། [2]
- (v) སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ འཕྲོ་བ་དགོ་མཚོ་མི་རྒྱ་གིས་ སྤྱིན་པ་ག་དེ་འབད་གཏང་མ་ཞིན་ན? [2]

Question 6

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དྲི་བ་རྒྱ་གི་ལན་བྲིས།

རྒྱལ་མའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་འབྲུག་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་རྒྱལ་ཉམས་འགྱུར་བས།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི། ཚིག་རྒྱབ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན།

- (i) ཚིག་རྒྱབ་སྤོང་བ་ཅིན་ གཞོད་པ་ག་དེ་འབད་ར་ འོང་ནི་ཨིན་པས་གོ་? རྒྱལ་མིག་ལྟ་ ལན་བཟུང་བསྟུ་ལྟེ་བྲིས། [2]
- (ii) རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་རྒྱལ་ ལེ་ལྷ་ ཡོད་པའི་གསུམ་ལས་ལྟ་ བྲིས། [2]
- (iii) རང་ལུ་ གཞན་གྱིས་ ཡིད་ཁར་འོང་དགོ་པ་ཅིན་ ག་ཅི་འབད་དགོ་པ་སྟོ་? [2]
- (iv) ཚིག་རྒྱབ་ མ་སྤོང་བ་ཅིན་ སན་པ་ ག་ཅི་ར་འོང་ནི་བརྒྱུ་འདུག་གོ་? སན་པ་ལྟ་ བྲིས། [2]
- (v) ལྷག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་ལས་ རྒྱུད་ལུ་ཡོན་ཏན་ག་ཅི་ར་ཐོབ་ཅི་? བསམ་འཆར་རྒྱལ་མིག་ལྟ་ ལན་བྲིས། [2]

Question 7

Read the extract given below and answer the following questions :—

རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སྤྱོད་ལྷོ་བ་པར་རུས།

དེ་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་ན་མི་བསྐྱབ་བའི། དགོན་མཚོག་སྐྱབས་འགོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན།

- (i) འཇིག་རྟེན་ལྷ་ལྟ་ གྱི་མཚན་བྲིས། [2]
- (ii) དགོན་མཚོག་ལྟ་ རེ་རེ་བཞིན་བྲིས། [2]

(iii) འཁོར་བའི་ནང་ལས་ འཐོན་འགྲོ་དགོ་པ་ཅིན་ སྐབས་ ག་ལུ་འཚོལ་དགོ་པ་སྟེ་? [2]

(iv) འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚུ་ འཁོར་བའི་ནང་ ག་ཅི་གིས་ བཅིངས་བཞག་མཞག་པ་སྟེ་? [2]

(v) ལྷག་གི་ཡིག་རྒྱགས་ནང་ལས་ རྩོད་ལུ་ ཡོན་ཏན་ག་ཅི་ར་ཐོབ་ཅི་? རྩོད་རའི་བསམ་འཆར་གྱིས། [2]

LEGSHEG LANGDOR SHEMED

ལེགས་བཤད་སྒྲུང་དོར་ཤན་འབྲེད།

Question 8

Read the extract given below and explain in Dzongkha :— [10]

འོག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ འབྲེལ་བཤད་ རྫོང་ཁའི་ནང་གིས།

རྫོང་པོན་བཟང་པོའི་བགྲིན་གྱིས། གཡོག་འཁོར་མངའ་ཐང་དར་བར་འགྱུར།

ལྷོན་པ་ཆེ་བ་བསྟེན་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་མོ་དགུང་ལ་བསྟེན།

Question 9

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ འབྲེལ་བཤད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་པོན་གི་ ལན་གྱིས།

རང་ལས་ ག་ཅེས་པའི་མི་ འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ ག་ཡང་མེད་པ་ལས། རང་གིས་ རང་ལུ་ སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་

ག་དེ་སྟེ་འདུག་ག། ཟེར་ བརྟག་དཔུང་ འཕྲལ་ འཕྲལ་འབད་དགོ། རང་གི་ སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ལུ་ མཐོ་

བསམ་ མ་གཏང་བར་ རྩོད་མི། མི་འདི་ནི་ རྩོད་འགྲོ་སེམས་ཅན་ཅིག་དང་ རྩོད་པར་ག་ནི་ཡང་ མེད་པ་

ཡིན་མ་ ཤེས་དགོ།

(i) འཇིག་རྟེན་འདི་ནང་ རང་གིས་རང་ལུ་ ག་ཅི་འབད་མངས་མ་ཡིན་ན་? བསམ་འཆར་ རྩལ་ཐིག་པ་ རྫོང་གིས། [2]

- (ii) "བཏྟག་དབྱུང་" ཟེར་བའི་ ཚིག་གི་གོ་དོན་བྲིས། [2]
- (iii) རང་གི་ སྐྱོན་ཡོན་ཏན་ལུ་ མཛོ་བསམ་མ་གཏང་བར་ སྡོད་མི་འདི་ དཔེ་ ཅུང་འགོ་ལུ་བཞག་དགོ་
པའི་ཁྱད་ས་ ག་ཅི་ཨིན་ནེ་ བསམ་འཆར་ གྲུལ་ཐིག་ལེ་ རྣང་བཅུད་བསྐྱེ་སྡེ་བྲིས། [2]
- (iv) སྐྱོན་དང་ ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་བྲིས། [2]
- (v) ལྷག་གི་ འགྲེལ་བཤད་འདི་ལས་ ལྷོད་ལུ་ ཡོན་ཏན་ག་ཅི་ར་ ཐོབ་ཅི་? བསམ་འཆར་ གྲུལ་ཐིག་
ལེ་ རྣང་བྲིས། [2]

Question 10

Read the extract given below and explain in **Dzongkha** :— [10]

འོག་གི་ འགྲེལ་བཤད་འདི་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་བྲིས།
ས་ཆ་མཉམ་ མ་རབས་ཀྱི་ལུ་འབད་མི་ མི་རན་པ་རྩ་གིས་ གང་རུང་ར་ རང་ཉིད་ ཡར་བས་ཀྱི་སྡོད་པ་
བཟང་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར། ལུ་ ལེགས་ཤོམ་ འབད་བ་ཅིན་ ཡ་རབས་འབད་མི་འདི་ལུ་ འཁོར་གཡོག་
དང་ རྩ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ ག་ནི་ཡང་། རང་བཞིན་སྲུང་སྲུམ་ཚིགས་པ་དང་ལྷན་ཉེ་ ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་
ཨིན།།

BIOGRAPHY OF ASHI NANGSA

ཨ་ཞེ་སྐྱེང་སའི་རྣམ་ཐར།

Question 11

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དྲི་བ་རྩ་གི་ལན་བྲིས།
ཀ་ལ་པིང་ཀ་འཛོལ་མོ་ཁུ་བུག་སོགས། །ཀྱུན་གྱིས་འགྲན་ལྷོ་མི་རུས་ཚངས་པའི་དབྱངས། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་

ན་པར་དགའ་སྟེར་བ། །རབ་སྐྱེན་སྐྱེང་སའི་གསུང་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །

- (i) ལ་ཞེ་སྐྱང་སའི་གསུང་སྐད་འདི་ དཔེ་ ཀ་ལ་མིང་ཀ་དང་ འཛོལ་མོ་ འཁྲུག་ཚུ་ལུ་ བཞག་དགོ་ པའི་ཁྱད་ས་ ག་ཅི་ཡིན་ནེ? གྲུལ་ཐེག་པ་ བླང་བཅུད་བསྟེ་བྱིས། [2]
- (ii) ཚངས་པའི་དབྱངས་ ཟེར་བའི་གོ་དོན་བྱིས། [2]
- (iii) རྣམ་ཚེ་གུ་གོམ་ཅིག་ མེམས་དགའ་ཉོག་ཉོ་བཟོ་མི་འདི་ ག་གི་སྐད་ཡིན་ནེ? [2]
- (iv) རབ་སྐྱེན། བསྟོད། ཟེར་བའི་ མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ དོན་དག་བྱིས། [2]
- (v) ལྷག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་གི་ དོན་དག་ ག་ཅི་སྟོན་མ་མས? [2]

Question 12

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ ཚིགས་བཅད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དི་བ་ཚུ་གི་ལན་བྱིས།

བྱ་བརྒྱུ་ལས་ལྷག་པའི་བྱ་མོ་སྐྱང་ས་ལ། །འོད་དེ་འབྱུང་བ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་གསོན། །སྐྱང་ས་རི་ནང་བག་ མར་འགོ་བའི་དུས། །ཁྱོད་ལ་ལོ་རྒྱུ་ལ་རྫོང་བ་འདི་ལྷུང་ཡོད། །གཡུ་ཡི་སྐྱོལ་མས་གསུང་འཕྱོན་གཙོ་བྱས་ པའི། །སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཉེན་བྱ་མོ་ཁྱོད་ལ་སྟེར། །གསེར་དབྱེལ་གཡུ་བྱུར་སྐྱ་ཉིག་ལ་སོགས་པའི། །རིན་ཆེན་ རིང་ཐང་གཞལ་མེད་རྫོང་བ་ཡོད། །དར་དང་གོས་ཆེན་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པའི། །གོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བྱ་ མོའི་ལོ་རྒྱུ་ལོན།

- (i) བྱ་མོ་སྐྱང་ས་འོད་འབྱུང་འདི་ བྱ་བརྒྱུ་ལས་ ལྷག་དགོ་པའི་གནད་དོན་ ག་ཅི་ཡིན་ནེ? [2]
- (ii) ལ་ཞེ་སྐྱང་ས་ རི་ནང་གི་མནའ་མ་འབད་ འགྲོ་བའི་སྐབས་ལུ་ ཡབ་དང་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ ལོ་ རྒྱུ་ ལེ་བྱ་གནད་པའི་བྲས་ལས་པ་ བྱིས། [2]
- (iii) སྐྱོལ་མ་གསུང་ཕྱོན་ ཟེར་མའི་དོན་དག་ ག་ཅི་ཡིན་ནེ? [2]

(iv) ཡ་ཞེ་སྣ་ས་ རི་ནང་གི་མནའ་མར་འཕོ་ནི་ལུ་ རྩོམ་པ་འདུག་ག་? [2]

(v) རྩུང་སའི་ནོར་སྐལ་ཚུ་ ལོང་ཚད་ ག་ཅི་འབད་ སྐབ་མ་ཚུ་གསལ་ཡིན་ནེ? [2]

Question 13

Read the extract given below and answer the following questions :—

འོག་གི་ ཚིགས་པ་ཚད་འདི་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དྲི་བ་ ཚུ་གི་ལན་བྲིས།

ཚོད་སྣང་ས་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་འདི། །ཤར་སྣང་རིའི་ལོགས་ཀྱི་འཇའ་ཚོད་འད། །འཇའ་ལ་དོག་མཚར་ཡང་
སླིང་པོ་མེད། །ད་སླིང་པོ་ལྷ་ཚོས་བྱེད་རེ་རན། །ཚོད་སྣང་སའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་འདི། །སློབ་གསལ་མའི་
ཚོངས་ཀྱི་ཁྱུ་བྱུག་འད། །གསུང་སྟན་འགྲུར་འཛོམས་ཀྱང་སླིང་པོ་མེད། །ད་སླིང་པོ་ལྷ་ཚོས་བྱེད་རེ་རན། །

(i) ལོང་གི་སྐྱུ་འདི་ ག་གིས་ ག་ལུ་གསུངས་ཅུག་? [2]

(ii) སྐྱུ་འདི་ གསུངས་སའི་ས་སློབ་ ག་ཉེ་ལུ་ཡིན་ནེ? [2]

(iii) སྐྱུ་གསུངས་མི་དེ་གིས་ དཔེ་ འཇའ་ཚོན་དང་ཁྱུ་བྱུག་ལུ་ ག་ཅི་འབད་བཞག་དགོས་ཡིན་ནེ? [2]

(iv) ད་སླིང་པོ་ལྷ་ཚོས་བྱེད་རེ་རན།། ཟེར་བའི་དོན་དག་ བརྟུན་བསྟུ་སྟེ་བྲིས། [2]

(v) སྐྱུ་གསུངས་མི་དེ་གིས་ ག་ཅི་བྲུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ གསུངས་གསུངས་མ་འོང་ནི་ལས་? ཚོད་རའི་
བསམ་འཆར་ ལུ་ལ་མིག་ལ་ ལན་བརྟུན་བསྟུ་སྟེ་བྲིས། [2]

བཀའ་དྲིན་ཆེ།